

На основу члана 13ж. став 8. Закона о финансијском лизингу („Службени гласник РС“, бр. 55/2003, 61/2005 и 31/2011) и члана 15. став 1. Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004 и 44/2010), Извршни одбор Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У
О БЛИЖИМ УСЛОВИМА И НАЧИНУ ВРШЕЊА НАДЗОРА НАД
ОБАВЉАЊЕМ ПОСЛОВА ДАВАОЦА ЛИЗИНГА

1. Овом одлуком прописују се ближи услови и начин вршења надзора Народне банке Србије над обављањем послова давалаца лизинга и изрицања мера из члана 13ж. став 3. Закона о финансијском лизингу (у даљем тексту: Закон).

2. Надзор из тачке 1. ове одлуке (у даљем тексту: надзор), Народна банка Србије врши:

1) посредним надзором над извештајима, другом документацијом и подацима које давалац лизинга доставља Народној банци Србије у складу с прописима или на захтев Народне банке Србије, као и над подацима којима Народна банка Србије располаже (у даљем тексту: посредни надзор);

2) непосредним надзором – увидом у пословне књиге и документацију даваоца лизинга, као и у другу документацију (у даљем тексту: непосредни надзор).

При вршењу непосредног надзора, Народна банка Србије може да изврши увид у пословне књиге и другу документацију и лица која су с даваоцем лизинга повезана пословним односима, и то ради провере података до којих дође при вршењу надзора.

3. Непосредни надзор врше запослени у Народној банци Србије које за то решењем одреди гувернер Народне банке Србије (у даљем тексту: гувернер) или лице које он овласти (у даљем тексту: овлашћена лица).

У решењу из става 1. ове тачке наводи се давалац лизинга над чијим се обављањем послова врши непосредни надзор, као и предмет непосредног надзора.

Решење из става 1. ове тачке гувернер или лице које он овласти може у току непосредног надзора допунити, односно изменити.

4. О извршеном непосредном надзору овлашћена лица су дужна да сачине записник (у даљем тексту: записник), који се доставља даваоцу лизинга.

Давалац лизинга може ставити примедбе на записник у року од 15 дана од дана достављања записника.

Народна банка Србије проверава наводе даваоца лизинга садржане у примедбама на записник.

Ако провером из става 3. ове тачке утврде чињенично стање битно различито од оног које је наведено у записнику, овлашћена лица сачињавају допуну записника (у даљем тексту: допуна записника), која се доставља даваоцу лизинга.

Давалац лизинга може дати примедбе на допуну записника у року од пет дана од дана достављања допуне записника.

Под примедбама датим у смислу ст. 2. и 5. ове тачке подразумевају се обједињене примедбе извршног и управног одбора даваоца лизинга.

5. Народна банка Србије донеће закључак о обустави поступка надзора ако:

- записником нису утврђене незаконитости и неправилности у обављању послова даваоца лизинга, или
- давалац лизинга до доношења решења из тачке 6. ове одлуке отклони утврђене незаконитости и неправилности, или
- давалац лизинга, у року прописаном овом одлуком, својим примедбама основано оспори налазе из записника, односно допуне записника којима су утврђене незаконитости и неправилности у обављању његових послова.

6. Ако давалац лизинга не достави примедбе на записник или допуну записника у року прописаном овом одлуком или достављеним примедбама основано не оспори налазе из записника, односно допуне записника којима су утврђене незаконитости и неправилности у обављању његових послова – Народна банка Србије изрећи ће једну од следећих мера:

- упућивање писмене опомене;
- упућивање налогодавног писма;
- издавање налога за отклањање утврђених неправилности;

– одузимање дозволе за обављање послова финансијског лизинга.

Мере из става 1. ове тачке Народна банка Србије изриче решењем.

Решењем из става 2. ове тачке Народна банка Србије може изрећи и новчану казну, и то даваоцу лизинга, као и одговорном лицу у даваоцу лизинга (у даљем тексту: одговорно лице), у складу с чланом 13ж. ст. 6. и 7. Закона.

Одговорним лицем сматра се члан органа управљања даваоца лизинга из члана 10г. Закона.

7. Одлуку о томе коју ће од мера из тачке 6. ове одлуке изрећи даваоцу лизинга, Народна банка Србије доноси на основу оцене:

- незаконитости и неправилности утврђених у пословању даваоца лизинга;
- показане спремности и способности одговорних лица да отклоне утврђене незаконитости и неправилности.

Под незаконитостима и неправилностима у пословању даваоца лизинга, у смислу ове одлуке, подразумева се поступање даваоца лизинга супротно Закону, другим прописима и актима даваоца лизинга, односно поступање које може довести до угрожавања његовог финансијског положаја.

8. Код оцене незаконитости и неправилности утврђених у пословању даваоца лизинга процењује се нарочито:

- законитост његовог рада;
- степен његове изложености појединим врстама ризика, а нарочито кредитном ризику, оперативном ризику, ризику ликвидности и другим ризицима које је давалац лизинга, у складу са Законом, дужан да идентификује, мери и процењује, односно којима је дужан да управља;
- утицај учињене незаконитости и неправилности на његов будући финансијски положај и пословну репутацију;
- број и међусобна повезаност учињених незаконитости и неправилности;
- трајање и учесталост учињених незаконитости и неправилности;
- способност одговорних лица да отклоне утврђене незаконитости и неправилности.

Спремност и способност одговорних лица да отклоне утврђене незаконитости и неправилности процењује се нарочито на основу:

- активности које су предузели и њихове ефикасности у отклањању раније утврђених незаконитости и неправилности, а нарочито у спровођењу мера из тачке 6. став 1, алинеје од прве до треће, ове одлуке;
- њихове обучености да идентификују, мере и процењују ризике, као и да управљају тим ризицима;
- степена њихове сарадње током надзора с Народном банком Србије и са овлашћеним лицима.

9. Мера упућивања писмене опомене изриче се даваоцу лизинга у следећим случајевима:

- 1) ако утврђене незаконитости и неправилности не утичу битно или непосредно на финансијски положај даваоца лизинга али би могле имати такав утицај ако се не би отклониле;
- 2) ако утврђене незаконитости и неправилности нису бројне и не утичу битно или непосредно на финансијски положај даваоца лизинга;
- 3) ако утврђене незаконитости и неправилности трају у краћем периоду и не утичу битно или непосредно на финансијски положај даваоца лизинга.

10. Мера упућивања налогодавног писма изриче се даваоцу лизинга у следећим случајевима:

- 1) ако утврђене незаконитости и неправилности могу битно или непосредно угрозити финансијски положај даваоца лизинга;
- 2) ако су утврђене бројне незаконитости и неправилности али не утичу битно или непосредно на финансијски положај даваоца лизинга;
- 3) ако утврђене незаконитости и неправилности трају у дужем периоду али не утичу битно или непосредно на финансијски положај даваоца лизинга.

11. Мера издавања налога за отклањање утврђених неправилности изриче се даваоцу лизинга у следећим случајевима:

- 1) ако утврђене незаконитости и неправилности битно или непосредно угрожавају финансијски положај даваоца лизинга;
- 2) ако су утврђене бројне незаконитости и неправилности које трају у дужем периоду али не угрожавају битно или непосредно финансијски положај даваоца лизинга;

3) ако је утврђена незаконитост, услед пропуштања даваоца лизинга да изврши прописане радње у прописаним роковима, довела до штетних последица у обављању његових послова.

12. Решењем којим се изриче једна од мера из тач. 9, 10. и 11. ове одлуке налаже се даваоцу лизинга да спроведе једну или више активности којима ће обезбедити отклањање утврђених незаконитости и неправилности, утврђују се рокови спровођења тих активности и одређују рокови за обавештавање Народне банке Србије о предузетим активностима које су наложене решењем, а може се изрећи и новчана казна даваоцу лизинга и одговорном лицу.

У образложењу решења из става 1. ове тачке нарочито се наводи:

1) приказ пословања даваоца лизинга које се не води на прописан начин;

2) чињенице утврђене у поступку надзора за које је констатовано да имају обележја незаконитог и неправилног поступања, као и одредбе прописа који је повређен;

3) разлози које је Народна банка Србије узела у обзир при одређивању врсте прописане мере која је изречена даваоцу лизинга;

4) разлози које је Народна банка Србије узела у обзир при одређивању висине новчане казне изречене даваоцу лизинга, а ако је новчана казна изречена и одговорном лицу – разлози који су узети у обзир при одређивању висине ове казне.

13. Давалац лизинга коме је изречена једна од мера из тач. 9, 10. и 11. ове одлуке дужан је да, у року одређеном решењем о изрицању те мере, Народној банци Србије достави обавештење о поступању по изреченој мери, као и извештај о отклоњеним незаконитостима и неправилностима, с приложеним доказима.

Народна банка Србије може од даваоца лизинга тражити да допуни извештај из става 1. ове тачке, односно да пружи додатно образложење.

После пријема извештаја из става 1. ове тачке, односно допуне извештаја из става 2. те тачке – Народна банка Србије утврђује да ли су отклоњене установљене незаконитости и неправилности, и то:

1) ако утврди да су установљене незаконитости и неправилности отклоњене или да су остале неотклоњене само мање значајне неправилности – Народна банка Србије доноси закључак о обустављању поступка надзора;

2) ако утврди да нису испуњени услови за обустављање поступка надзора у смислу одредбе под 1) овог става – Народна банка Србије изриче даваоцу лизинга нову меру из тачке 6. ове одлуке;

3) ако утврди да су установљене незаконитости и неправилности отклоњене, али да су и учињене нове – Народна банка Србије доноси закључак о обустављању поступка тог надзора и одмах врши нови надзор.

14. Меру одузимања дозволе за обављање послова финансијског лизинга Народна банка Србије изриче даваоцу лизинга ако у поступку надзора утврди:

1) да је дозвола издата на основу неистинитих и нетачних података оснивача даваоца лизинга;

2) да је давалац лизинга престао да испуњава услове потребне за издавање дозволе;

3) да давалац лизинга не омогућава вршење надзора;

4) да је новчани део капитала даваоца лизинга мањи од износа прописаног Законом.

Сматраће се да давалац лизинга не омогућава вршење надзора у смислу става 1. одредба под 3) ове тачке ако Народној банци Србије, на њен захтев:

– не достави тражене податке, односно не достави их у року који је одређен тим захтевом;

– намерно или грубом непажњом достави податке који нису тачни или нису потпуни;

– овлашћеним лицима не обезбеди неопходне услове за вршење непосредног надзора, укључујући и услове који обезбеђују да их не ометају запослени у даваоцу лизинга или трећа лица.

15. Народна банка Србије може даваоцу лизинга изрећи меру одузимања дозволе за обављање послова финансијског лизинга ако у поступку надзора утврди:

1) да давалац лизинга не доставља прописане извештаје, документацију и друге податке о свом пословању на прописан начин и у прописаним роковима;

2) да давалац лизинга у остављеном року није спровео мере које су му наложене у решењу којим су изречене те мере.

16. Давалац лизинга је дужан да Народној банци Србије, на њен захтев, у остављеном року достави податке о висини зараде одговорних лица, као и податке о текућим рачунима одговорних лица код банака.

17. Давалац лизинга је дужан да Народној банци Србије достави доказ о уплати на жиро-рачун Народне банке Србије новчане казне из тачке 6. став 3. ове одлуке – најкасније у року од 15 дана од дана пријема решења којим му је изречена новчана казна.

Ако давалац лизинга или одговорно лице не уплати новчану казну из става 1. ове тачке у року из тог става, Народна банка Србије ће приступити принудној наплати.

18. Народна банка Србије може, ради прикупљања, обраде и анализе потребних података, вршити дијагностичко испитивање пословања даваоца лизинга непосредним увидом у његове пословне књиге и другу документацију, о чему сачињава извештај који не доставља даваоцу лизинга.

19. Поступци надзора започети до дана ступања на снагу ове одлуке окончаће се према одредбама Одлуке о ближим условима и начину вршења надзора над обављањем послова даваоца лизинга („Службени гласник РС“, бр. 117/2005).

20. Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о ближим условима и начину вршења надзора над обављањем послова даваоца лизинга („Службени гласник РС“, бр. 117/2005).

21. Ова одлука објављује се у „Службеном гласнику РС“ и ступа на снагу 17. маја 2012. године.

ИО НБС бр. 79

10. новембра 2011. године

Београд

Председавајући

Извршног одбора Народне банке Србије

Г у в е р н е р

Народне банке Србије

Дејан Шошкић, с.р.